

T.B.M.M.

İYİ PARTİ

GRUP BAŞKANLIĞI

29.4.2026

Tarih :

Sayı :

6984

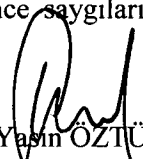

44125

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını; Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 96.maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim.

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

Bir Ülkenin gerçek gücü, betonu ile değil toprağı ile ölçülür.

O toprağı işleyen, üreten, sofraya ekmek koyan çiftçi ayakta kalamıyorsa; o Ülkenin ekonomik büyümesi kâğıt üzerinde kalır.

Bugün Türkiye'de çiftçi, yalnızca üretim yapmıyor; aynı zamanda hayatta kalma mücadelesi veriyor.

Mazot pahalı.

Gübre pahalı.

Tohum pahalı.

İlaç pahalı.

Ama ürünün fiyatı, çoğu zaman bu maliyetleri bile karşılamıyor.

Çiftçi sabah tarlasına umutla çıkıyor, akşam borçla dönüyor.

Tarım, doğası gereği riskli bir alandır.

Ama bugün çiftçinin karşı karşıya olduğu risk, doğadan değil; sistemden kaynaklanıyor.

Yanlış planlama, öngörü eksikliği ve yetersiz destekler, üretimi sürdürülemez hale getiriyor.

En büyük sorunlardan biri girdi maliyetlerindeki kontrolsüz artıştır.

Mazot ve gübre fiyatları son yıllarda katlanırken, destekler bu artışı telafi etmekten çok uzak kalıyor.

Çiftçi üretmek için borçlanıyor; hasat zamanı geldiğinde ise çoğu zaman borcunu bile kapatamıyor.

Bir diğer kritik mesele, ürün fiyatlarındaki istikrarsızlıktır.

Çiftçi ne ekeceğini değil ne tutarsa onu ekmeye başlıyor.

Çünkü planlama yok.

Bir yıl patates para ediyor, ertesi yıl tarlada kalıyor.

Bir yıl soğan pahalı, ertesi yıl çöpe gidiyor.

Bu dalgalanma, üreticiyi belirsizliğe mahkûm ediyor.

Üstelik çiftçi yalnızca üretirken değil, ürününü satarken de kaybediyor.

Aracı zincirleri uzadıkça uzuyor, üretici ile tüketici arasındaki fark büyüyor.

Tarlada 5 liraya satılan ürün, markette 25 liraya çıkıyor.

Kazanan üretici değil; sistemin içindeki aracılar oluyor.

Finansmana erişim de ayrı bir çıkmaz.

Kredi faizleri yüksek, geri ödeme şartları ağır. Borçla üretim yapan çiftçi, bir sonraki sezona daha da borçlu giriyor.

Ve belki de en acı tablo:

Gençler artık çiftçi olmak istemiyor. Köyler boşalıyor, tarlalar işlenmiyor.

Çünkü bu meslek, geçim değil, risk olarak görülüyor.

Oysa tarım, bir Ülkenin stratejik gücüdür. Ama bizde giderek göz ardı edilen bir alana dönüşmüş durumda.

Bugün ithalatla günü kurtaran bir anlayış, yarının gıda güvenliğini tehlikeye atmaktadır.

Kendi çiftçisini desteklemeyen bir Ülke, başkasının üretimine muhtaç hale gelir. Ve o gün geldiğinde, mesele sadece ekonomi değil; doğrudan bağımsızlık meselesi olur.

Bu Bağlamda;

- 1) Son 5 yılda tarım sektöründe faaliyetini bırakan çiftçi sayısı kaçtır? Bu sayı neden artmaktadır?
- 2) Mazot, gübre ve diğer tarımsal girdilerdeki artış oranı ile verilen destekler arasındaki fark nasıl açıklanmaktadır?
- 3) Çiftçinin borçluluk düzeyi nedir? Bankalara ve tarım kredi kooperatiflerine olan toplam borç miktarı ne kadardır?
- 4) Ürün fiyatlarındaki dalgalanmayı önlemek ve çiftçinin önünü görebilmesini sağlamak adına neden etkin bir planlama sistemi kurulamamıştır?
- 5) Tarladaki fiyat ile market fiyatı arasındaki uçurumun sorumlusu kimdir? Bu farkı azaltmak için somut hangi adımlar atılmıştır?
- 6) Gençlerin tarımdan uzaklaşmasını önlemek için hangi teşvikler uygulanmaktadır? Bu politikaların sahadaki etkisi nedir?
- 7) İthalata dayalı tarım politikalarının, yerli üretici üzerindeki olumsuz etkileri neden yeterince dikkate alınmamaktadır?
- 8) Türkiye'nin gıda güvenliğini uzun vadede koruyacak kapsamlı bir tarım stratejisi mevcut mudur? Varsa neden sahada hissedilmemektedir?

Bu sorular yalnızca çiftçinin değil, herkesin sorusudur.

Çünkü çiftçi üretmezse, Ülke tüketemez.

Ve toprağını kaybeden bir Ülke, geleceğini de kaybeder.